

Laksevåg, 25. September 2026

Omstillingskommisjonen
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

E-post: omstillingskommisjonen@fin.dep.no

Uttale til arbeidet i Omstillingskommisjonen fra Fellesforbundet avd. 5

Fellesforbundet Avd 5 har behandlet omstillingskommisjonens mandat og ønsker å komme med en uttale til arbeidet og hva vi ser som viktig at kommisjonen legger vekt på.

Uttalen fra Fellesforbundet Avd 5 ligger ved som vedlegg.

Vi ønsker lykke til med arbeidet.

Med hilsen
FELLESFORBUNDET AVD 5

Richard Storevik
leder

Uttale til arbeidet i Omstillingskommisjonen fra Fellesforbundet avd. 5

Norsk økonomi står foran store endringer, som vil påvirke arbeidslivet i mange år framover. For Fellesforbundet avd. 5 er det viktig at disse endringene skjer på en rettferdig og forutsigbar måte, og at de ansatte får være med og påvirke.

Det er viktig at omstilling ikke blir det samme som dårligere arbeidsvilkår, mindre trygghet eller at folk blir stående utenfor arbeidslivet. Vi må sørge for at folk får mulighet til å lære nye ting og bruke den kunnskapen de har opparbeidet seg videre. Samtidig må vi ta vare på den norske modellen og samarbeidet mellom arbeidstakere, arbeidsgivere og myndighetene.

Vi kan ikke ha en omstilling der regningen først og fremst sendes til arbeidstakerne. Folk skal ikke miste jobben fordi arbeidsplassen skal omstilles, uten at det samtidig finnes en plan for hva som skal skje videre.

Gjennom vårt innspill til Omstillingskommisjonen ønsker vi, gjennom en punktvis uttale, komme med synspunkt vi mener det er viktig å ivareta i en omfattende omstilling.

Mangel på arbeidskraft og behov for mer kompetanse

Det blir stadig større behov for arbeidskraft og kompetanse. Fellesforbundet Avd. 5 mener derfor at:

- Det må satses mer på videreutdanning og ny kompetanse, særlig innen industrien og tekniske fag. Industriens kompetansecfond er en god start på dette arbeidet.
- Bedriftene må få i oppgave om å lage konkrete planer for kompetanse sammen med de tillitsvalgte. Dette vil være en vinn, vinn situasjon for både bedriftens behov for lojal arbeidskraft samt trygge arbeidstakere
- Omstilling må ikke føre til at folk blir skjøvet ut av arbeidslivet. Ansatte må få mulighet til å lære nye ting og kvalifisere seg til nye oppgaver.

Fellesforbundet Avd 5 ønsker derfor å foreslå følgende konkrete tiltak:

- Det må lages et nasjonalt program for omstilling og kompetanse i industrien, styrt i samarbeid mellom myndighetene, arbeidsgiverne og arbeidstakerne.
- Satse mer på fagskoler og fleksible tilbud innen etter- og videreutdanning.
- Bedrifter som får statlig støtte, bør måtte ha avtaler og planer for hvordan de skal utvikle kompetansen til de ansatte.

En rettferdig omstilling i petroleumsrelaterte næringer

Aktiviteten på norsk sokkel vil etter hvert gå ned. Det betyr at mange arbeidsplasser og mye kompetanse må over i nye områder.

Fellesforbundet Avd. 5 mener derfor at:

- Omstillingen må skje gradvis og med tydelige planer for hvordan arbeidsplassene kan utvikles videre.
- Det overordna målet må være at en arbeidstaker skal gå fra en jobb til en annen – ikke fra jobb til arbeidsledighet.
- Sikre at nye industrivinnere kan utnytte den kompetansen som allerede finnes innen petroleumsnæringen.

Fellesforbundet Avd 5 ønsker derfor å foreslå:

- At det lages en nasjonal ordning som støtter bedrifter som benytter petroleumskompetanse til å utvikle nye og grønne næringer.
- At de tillitsvalgte involveres så tidlig som mulig når større bedrifter skal gjennom større omstillinger.
- At en prøver muligheten med å opprette regionale omstillingsteam der både myndigheter, arbeidstakere og arbeidsgivere er representert. Ansvar for omstillingsteamene kan gjerne legges til fylkeskommunen som får et koordineringsansvar.

Produktivitet og bedre bruk av ressursene

Når vi snakker om produktivitet, må det handle om noe mer enn å kutte i kostnader.

Fellesforbundet Avd. 5 mener at bedre produktivitet også handler om kompetanse, teknologi og hvordan arbeidet organiseres.

De ansatte sitter på mye kunnskap om hvordan arbeidsplassene kan utvikles og forbedres. Derfor må ansatte involveres når nye arbeidsmetoder og ny teknologi tas i bruk.

Digitalisering og kunstig intelligens må brukes på en måte som gjør arbeidet bedre og tryggere, og ikke bare for å kutte bemanning eller svekke arbeidsvilkårene.

Fellesforbundet ønsker derfor å foreslå:

- At en krever at arbeidstakere og arbeidsgivere samarbeider om større utviklingsprosjekter, både i offentlig og privat sektor.
- Investere i digital infrastruktur som kommer hele arbeidslivet til gode.

- Lage et nasjonalt program for utvikling og fornyelse i arbeidslivet, med støtte til utprøving av nye løsninger.

Omstilling må oppleves rettferdig

Omstilling må ikke føre til at en øker forskjellene i befolkningen eller tilfører mer utrygghet i arbeidslivet.

Fellesforbundet Avd. 5 ønsker derfor:

- At omstilling må gjennomføres på en måte som ikke øker forskjellene mellom folk.
- At ansatte i bransjer som blir særlig berørt, må ha trygghet for inntekt, mulighet til å bygge ny kompetanse og mulighet for å komme videre i arbeid.
- At samarbeidet mellom arbeidstakere, arbeidsgivere og myndighetene må styrkes gjennom hele omstillingen.

Derfor ønsker Fellesforbundet Avd 5:

- Å opprette et nasjonalt omstillingsfond som kan bidra til inntektssikring og kompetanse når folk går fra én jobb eller bransje til en annen.
- Å styrke trepartssamarbeidet i større omstillingsprosesser.
- Kreve at virksomheter som skal gjennom store endringer, lager lokale omstillingsplaner sammen med de tillitsvalgte.

Energi, naturressurser og utvikling av industrien

Behovet for ren energi øker, samtidig som tilgangen på kraft er begrenset.

Fellesforbundet Avd. 5 mener derfor at:

- det er viktig at industrien har tilgang på nok kraft for å kunne utvikle seg og beholde arbeidsplasser i Norge.
- utbygging av fornybar energi må skje på en måte som sikrer ordnede arbeidsforhold, seriøse aktører og medbestemmelse.
- nye grønne næringer må bygges opp i Norge, slik at vi også skaper nye arbeidsplasser her.

Derfor ønsker Fellesforbundet Avd 5:

- At det må lages en nasjonal plan for hvordan industrien skal sikres nok kraft.
- At en stiller krav om tariffavtaler og seriøse arbeidsforhold i energiprojekter som får statlig støtte.
- At en styrker den grønne industripolitikken og stiller tydelige krav om at nye satsinger skal bidra til arbeidsplasser i Norge.

Fellesforbundet Avd. 5 mener at omstillingen av norsk økonomi må skje på en måte som:

- tar vare på rettighetene og tryggheten til arbeidstakerne
- styrker den norske modellen og samarbeidet mellom partene
- sikrer at folk får mulighet til å bygge ny kompetanse
- legger til rette for nye, bærekraftige og lønnsomme arbeidsplasser

Den norske modellen er et premiss for at vi skal klare omstillingen. Fellesforbundet Avdeling 5 mener at man ikke kan kreve at alle prosjekter skal være lønnsom fra starten av, dette er noe som må utvikles over tid og gjennom den norske modellen. Smartere måter å utføre arbeidet på, økt produktivitet samt trening på nye områder, er nøkkelfaktorer for at vi skal få det til innenfor den norske modellen.

Vi ønsker å bidra med erfaringer, kunnskap og innspill fra våre medlemmer og klubber. De som står midt i arbeidslivet, har mye viktig kunnskap om hva som fungerer – og hva som må gjøres annerledes.

Laksevåg, 25.09.26